

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Hec est noua queda[m]. singular[is] atq[ue] rara legenda.
ex alijs sex lege[n]dis collecta et perfecta. tractans de
origine. et vite. ordine. de conuersione. ac magistrali
disputatione. ast de ...**

Petrus <Frater>

Argentin[ae], 6.IV.1500

Capitulum xix. Quomodo porphyrius convertit

[urn:nbn:de:bsz:31-333645](#)

De imperatrice et p̄o. XXXIII

bis se Ad hanc felicitatem
quidam diuicijs constipa-
tus anhelabat dicens. Us-
q̄quo deus in hoc squalen-
tis mundi puluere me reti-
nes. Usq̄uo si c̄tem ad
te spiritum inter carnis er-
gasculum retines. Usque
quo prologatur incolatus
meus. Hec est illa deside-
rabilis patria; vbi non est
luctus neq; clamor: neq; do-
lor, sed absterget deus om-
nem lacrimā ab oculis san-
ctorum. De qua dicit vn⁹
propheta ex suis. Sacia-
bor cum apparuerit gloria
tua. Parua quidem sunt q̄
dico tibi. sed rerum experi-
entia senties. ea si fidelis v̄l
g in finem gseueraueris.

Capitulū. xix

quomodo imperatrizz por-
phirius parati ad martyri-
um procedunt de carcere.

Et quomodo porphirius
conuertit plusq; ducentos
milites suos ad fidem chri-
sti. Et quomodo christus
venit ad beatam katherin-
am: solans eam. Et quo
modo rex p̄sentari sibi ins-
tit puellam, et videns eam
tam pulcram. quam tamen
fame iam quasi perisse cre-
debat. furore repletus car-
ceris custodes perdere vo-
lebat. quos et katherina ex-
cusauit ut inoxios. Et quo
modo impator iterato san-
cte v̄gini persuasit iniquas.
Et de pulcherrima ipsius
responsione ad illum. predi-
cendo eidem mortis vindic-
tam. quam deus per chris-
tianum facturus erat de-
ipo. Et quo modo de respo-
sione sancte furiosus tyran-
nus turbatus est. et ad cir-
cumstantes ministros mā-
davit virginem supplicis
deficere et perire.

B iiiij

Capitulum xix

Alm leti
de celestium ciui-
um visioe pre-
senti, et bte vir-
ginis solatio-
ne. regia et por-
phirius procedunt de car-
cere, pati ad oia q̄ tortor in-
sanus poterit inferre p̄ xpi
noī sustinēda. Fit q̄stio a
militibus quo in loco por-
phir? cū regina pnoctasset
Quibus ip̄e ait. Quo ego
loco pernoctauī vos ne q̄
sieritis. Etenim summū et
utile vobis bonū erit, si co-
silij meis acquieueritis.
Quod mihi contigit, non
terrenis sed diuinis excus-
bijs me inuigilasse scitores
quibus mibi vite veritas
reuelata est, et vera deitatis
cognitio referata. Quo cir-
ca si mei amici et cōmilitos
nes estis, mecum quoq; gan-
dere optatis. Idola vana
q̄ hucusq; coluimus relin-
quite, et vnum deum qui
omnia, et nos inter omnia

Quo porphiri' cōuer. xxxv

creauit, filium quoq; eius
ibum xp̄m credentes ador-
ate, q; ipse est deus & dñas-
tor omnū seculoꝝ In cuiꝝ
potestate p̄stat vniuersalis
machina mūdi, qui creden-
tes in se eterna remunerat
beatitudine. Incredulos au-
tem supplicio damnat eter-
no. Hic errores n̄os diu-
ferens p̄ beatā katherinam
nobis nūc primū innotuit
quā maxentius impator in
carcere, vesano clausam te-
net iudicio. Erat autē ducē-
ti & eo amplius milites qui
bus a porphirio talia refe-
rebanꝫ. Qui mox ydola va-
na respuētes ad xp̄um sunt
p̄uersi. Sernabat interea
virgo xp̄i in carcere iuxta
edictū impatoris. Et quia
bissenis diebū sine alimen-
tis eam esse tyrānus iusse-
rat, celestis tñ cōsolator ei
nō defuit. Et qui danielz
ppham in lacu leonū pauit
ip̄e innocentē puellā p̄ hos
dies de celo missa candida
colubā fouere nō destitit.
Exploris vero diebū duode-
cim apparuit ei dñs ih̄s cri-
stus cum multitudine an-
gelorum, quem sequebatur

magna turba virginū. Cui
ait domin⁹. Agnosce o filia
agnosce auctorem tuū pro
ciuius nomie laboriosi cer-
tamis cursum cepisti. Con-
stans ergo esto & ne paureas
quia ego tecum sum, nec te
defero. Est, n. nō parva tur-
ba hominū p̄ te nomi meo
creditura. Et hec dicens in
celū sese recepit. Quem vir-
go euntē longo intuitu seq-
baf. Ad vero impator exple-
tis causis p̄ quibus ierat
alexandrinoꝝ rediit ad vr-
bem. Postera autē die seden-
te eo in solio suo fit cōuen-
tus magistratuū & tribunī
cie dignitatis. Tūc rex ait,
circumstantibꝫ. Presentet
nobis inq; puella illa teme-
raria, vt sciam⁹ si vel fame
vrgente ad culturā deoꝝ po-
terit incurvare. Educitur
itaq; de carcere virgo speci-
osa, tribunali regio p̄sentā-
da. Que cuz in eins staret
p̄sentia, vultuq; illius quē
tanto dierū spatio attenua-
tum ieiunio estimauerat:
multo formosiorē tamē,
& splendidiorē visideret, arbi-
trabat clamdestino officio
ei subministrata alimenta

Capitulum xix

fuisse. Unde furore cōmor-
tus carcerarios iubz excri-
ciari vt fateant̄, a quo ⁊ per
quem ḡo in carcere cibis
fuisset sustentata. At virgo
xpi ne custodes sui causa i
nocenter cruciarent̄, cogit
apire qđ clam homib⁹ esse
malebat. At itaq; tyranno
tu impator inter homines
locū hunc tenere debueras
vt noxios, non innocentes
punires. Verūtamen te lo-
cū iudicis idigne tenere ex
hoc manifestū est, qđ homi-
nes ab hac si qua est culpa
innoxios pire nephando iu-
bes iudicio. Ego plane ab
homī cibū corpalem nul-
lum accepi, sed qui suos mi-
lites in fame ⁊ tribulatiōe
deserere nescit. Ipse me an-
cillam suaz p angelum suū
celestis cibi alimento nutri-
re dignatus est. Ipse deus
et amator vnicus meus, ip-
se pastor ⁊ sponlus meus ē.
Ad hec tyrannus dolos in-
pectore versans, ne a circū
stantib⁹ tanq; iniquus ⁊ in-
placabilis videretur ait pu-
elle. Tedet me puellā ma-
gis artibus depurandam
⁊ ab ingenuis progenitoris
bus natā a deo degenerari,
vt non solum immortaliuz
deorum nostrorum cultu-
ram abborreat, sed etiam i
iuriosis verbis derogādo, i
mūdorū spirituuz fantasiā
ad illusionē hominū deno-
tet. Unde licet te fuare, qđ
perdere maluissim aperi ta-
men nobis qđ tibi ifra das
tas inducias consilium se-
qui decreuisti. Necesse est
enim p̄senti deliberatione
qđ vis vnu ex duob⁹ elige-
re. Aut dñs sacrificare vt
feliciter viuas, ⁊ non vt fa-
mula; sed vt regina potens
⁊ electa decore i regno meo
regnes. Aut certe exquisi-
tis tormentis corpus tunz
tenerū dilacerari vt pereas.
Lui virgo respondit. Atte-
de ⁊ tu obsecro ⁊ iudicij ex-
amine iudica, quem magis
eligere debeam, an poten-
tem eternū, gloriosū ⁊ deco-
rum, vel an infirmū morta-
lem, ignobilem, ⁊ deformē.
Scias tamen qđ viuere sa-
ne opto, sed vt mihi viuere
christus sit, mori autem p
eo nūc non timeo, sed ma-
gis diligo, quia moriendo p
eo īterminabilis vite emoz-

Quō porphiriū scō. XXXVI

lumentum lucrari me con-
fido. Nam et si tu tormentis
corpus meū dilacerari
facias, habeo sane deum et
dominū meū ih̄m xp̄um
qui ex hoc mortali corpore
corpus mihi immortale re-
stituet. Et licet illud corp̄
meum quod inevitabili le-
ge nature in mortem resol-
ui expectat, licet inq̄z i hoc
seuendi ad tempus habeas
potestatem, in animam
tamen meam nulla tibi da-
ta est potestas, nisi hoc tuū
esse mentiaris, q̄ corporeo
destructo per te habitaci-
lo, ipsa tandem libero vola-
tu ad auctorem suum gau-
dens non redeat. Tu ergo
tyranne quecūq; penalium
tormentorū machinamen-
ta excogitare potes ne diffe-
ras, quia vocat me dominus
meus ih̄s xp̄s, cui nō thau-
ros mugientes, non oues
innocuas, sed carnem et sa-
guinem meum in sacrifici-
um illi offerre desidero, q̄a
et ipse semetipsum pro me
obtulit deo patri in holο
caustum. Veruntamen di-
co tibi, et vere dico, quia in
proximo superueniet tibi

dies magne vltionis, quo
christus suscitabit tibi ad-
uersarium de fide quaz im-
pugnare non cessas, qui ab
hostili corpore tuo caput
nephandum gladio rescis-
det vltore, et de sceleratissi-
mo sanguine tuo, dñi tui id
est ifernales manes execra-
da sument libamina. Pote-
ras tamē tante animaduer-
sionis iudicium evadere, si
consilio meo acq̄esceres et
ydola vana relinqueres, si
deiq̄ christiane culturā de-
notus arriperes. Ad hec ty-
rannus ut leo violentus den-
tibus frendens, beatam y-
ginem iussit duris suppli-
cij cruciatam morte cru-
delissima interire, in vocem
huinscēmodi erumpens.
Quid ignani talia sustine-
tis Usq;quo adeo deos no-
stros tam contemptibiliter
ab ista malefica incantatri
ce derogari paciemur. Cur
non totum corpus mem-
bratim discerpi faciamus,
ne et ceteri christiani aduer-
sus deos nostros simili in-
sultatione barbarizare p̄su-
mant. Ergo agite p̄tra eaz
omnes, quibuscunḡ decorū

Capitulum XX

iniuria cure est apprehen-
dite magā istam & diris sup-
plicijs excruciatam, morte
crudelissima eam facite in-
terire, & tūc dēū suū de cui?
se iactat p̄sidio, si phas est
puocet sibi in auxiliū.

Capitulū vige-
simū. De quadam quorun-
dam impia pietate qua sua
debant virginī, vt ne perī-
ret, tyranno obediret. Et dō
prudenti responſione eius
ad illos qua eoꝝ multi con-
uersi sunt ad fidem. Deni-
q; de iniquo consilio dato
imperatori a p̄fecto nōmine
thursate, de rotis fiendis.
Et quomodo p̄ orationem
virginis fracte sunt rote a
sancto dei angelo, atq; quo
modo imperfecta sūt plura
milia hominum. Et quali-
ter impatrix conanter re-
prehendit imperatorem. Et
quomodo multi gentiliuz
ad fidē christi conuersi sūt.
Tandem de anxietate fera-
li tyranni & glorioſo marty-
rio imperatricis, necnō por-
phirij ceterorūq; cōmilito-
num suorum.

Actus
est aut̄ cūz
trabereſ ip-
sa puella ad
su splicium
quidā mīse-

rantes virginee forme de-
corem indigna morte peri-
re, suadebat virginī vt im-
peratori potius obedire de-
beret, q; relisſendo florentē
amitteret iuuentutē. Q; in
quiūt forma virginei deco-
ris. Q; solaris sp̄es cando-
ris, que nam tāta mētis ob-
stinatio est ista, vt generosi-
sanguinis puella, cui diui-
cie & honores gratis offerū-
tur, & tamē volūtariū mor-
tis compendiū eligat. Q;
virgo katherina īmpio dī-
gna, consule iuuētutē tue, &
ne eligas pulchritudinē tue
vernantem specē morte īm-
matura pire. Quib; ama-
bilis v̄go katherina respō-
dit. Deponite o'viri plan-
ctum istū vanaq; lamenta
restra, & de pulchritudinis
mee dispendio, q; rulosas dō-
ponite voces, q; caro mea q;
yob florere videat, velut fe-
num est & gloria eins sicut
flos seni, dū & mox abeūte